

**MOKESTINIŲ GINČŲ KOMISIJA
PRIE LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS**

**SPRENDIMAS
DĖL UAB "B1" SKUNDO**

2023 m. birželio d. Nr. S- (7-2023/87)
Vilnius

Mokestinių ginčų komisija prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės (toliau – Komisija), susidedanti iš narės, pavaduojančios Komisijos pirmininką, Rasos Stravinskaitės (pranešėja), narių Jurgitos Narkevičiūtės, Andriaus Veniaus, išnagrinėjo UAB "B1" (toliau – Pareiškėjas) 2023-04-25 skundą dėl Muitinės departamento prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos (toliau – Muitinės departamentas) 2023-04-04 sprendimo Nr. 1AE-180 (toliau – Sprendimas, skundžiamas sprendimas). Pareiškėjo atstovas advokatas S. G., Muitinės departamento atstovai K. C., J. A. dalyvavo Komisijos 2023-05-31 posėdyje nuotoliniu būdu.

Komisija n u s t a t ė :

Pareiškėjas 2023-04-25 skunde nurodo sutinkantis su Sprendimo dalimi, kuria Kauno teritorinės muitinės (toliau – Kauno TM) 2022-11-25 supaprastinto patikrinimo ataskaita Nr. 2KM190843S (toliau – ir skundžiama ataskaita) buvo panaikinta, tačiau nesutinkantis su ta dalimi, kuria nuspręsta pavesti vietos mokesčių administratoriui atlikti pakartotinį patikrinimą bei priimti naują sprendimą.

Pasak skundo, įstatymų leidėjas, nustatydamas Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatyme administracinių bylų dėl ginčų, kylančių iš administracinių teisinių santykių, nagrinėjimo tvarką, siekė įtvirtinti, jog administraciniai ginčai būtų nagrinėjami operatyviai. Dėl to ir yra nustatytos taisyklės, kad administracinis ginčas į žemesnę pakopą gali būti grąžinamas iš esmės tik išimtiniais atvejais (Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo (toliau – LVAT) 2019-08-07 sprendimas adm. byloje Nr. Nr. eA-2144-575/2019).

Pareiškėjas skunde nurodo, jog nagrinėjamu atveju Muitinės departamentas priimtame Sprendime aiškiai ir nedviprasmiškai nurodė, kad Pareiškėjas skundžiamoje ataskaitoje nepagrįstai nurodytas deklarantu, kad vietos mokesčių administratorius skundžiamoje ataskaitoje nepagrindė, kodėl pripažino Pareiškėją teikusiu muitinei klaidingą ar melagingą informaciją apie prekių muitinę vertę, taip pat neargumentavo, kodėl Pareiškėjas žinojo ar galimai turėjo žinoti apie muitinei teiktos informacijos neteisingumą. Tokio teiginio nepaneigia ir tai, kad Pareiškėjas buvo faktinis ginčo automobilių gavėjas ir teikė užsakymus atlikti automobilių vertinimą.

Skunde tvirtinama, jog vertinant Muitinės departamento aiškų ir kategorišką konstatavimą matyti, jog centrinis mokesčių administratorius nustatė, kad apskūstoje supaprastinto patikrinimo ataskaitoje vietos mokesčių administratorius nepateikė pagrįstų argumentų, neginčijamų ir pakankamų įrodymų, kurių pagrindu būtų galima pripažinti Pareiškėją solidariu skolininku dėl ginčo elektroninių importo deklaracijų (toliau – EID). Padaręs sekančias išvadas Muitinės departamentas, vadovaudamasis Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo (toliau – MAĮ) 154 straipsnio 4 dalies 2 punktu, turėjo vietos mokesčių administratoriaus priimtą skundžiamą supaprastinto patikrinimo ataskaitą tik panaikinti, tačiau neturėjo pagrindo pavesti vietos mokesčių administratoriui atlikti pakartotinį patikrinimą ir priimti naują sprendimą. Pagal

teismų formuojamą praktiką, kas nurodyta ir MAĮ komentare, centrinis mokesčių administratorius gali nurodyti iš naujo atlikti patikrinimą, jeigu nagrinėdamas mokesstinį ginčą nustato vieną iš šių atvejų: kad mokesčių mokėtojo apskūstame sprendime vietos mokesčių administratorius nesurinko pakankamai įrodymų, patvirtinančių patikrinimo metu konstatuotus mokesčių įstatymų pažeidimus arba kai mokesčių mokėtojas pateikia papildomų dokumentų, kurių vietos mokesčių administratoriui nebuvo pateikęs ir pastarasis jų nebuvo vertinęs. Nagrinėjamu atveju Muitinės departamentas nenustatė nei vieno atvejo, kuriam esant būtų galima duoti nurodymą atlikti pakartotinį tyrimą.

Muitinės departamentas Sprendime nenustatė, nenurodė ir nepateikė jokių argumentų, kad vietos mokesčių administratorius, priimdamas apskūstą supaprastinto patikrinimo ataskaitą, nesurinko pakankamai įrodymų, patvirtinančių patikrinimo metu konstatuotus mokesčių įstatymų pažeidimus, arba, kad mokesčių mokėtojas pateikė papildomų dokumentų, kurių vietos mokesčių administratoriui nebuvo pateikęs ir pastarasis jų nebuvo vertinęs.

Atsižvelgiant į išdėstyta, tvirtinama, jog Muitinės departamentas turėjo teisę priimti sprendimą tik panaikinti supaprastinto patikrinimo ataskaitą, o ne kartu nurodyti vietos mokesčių administratoriui pakartotinai atlikti patikrinimą ir priimti naują sprendimą.

Sprendžiant dėl pakartotinio skundo nagrinėjimo, pasak skundo, pirmiausia turi būti atsižvelgiama, ar iš tikrųjų reikalingas papildomų įrodymų rinkimas, ar yra paisoma objektyvumo principo, ar nustatytos naujos aplinkybės, ar reikalingi nauji įrodymai, ar mokesčių administratorius laikosi protingumo ir teisingumo reikalavimų savo veikloje, nes atliekant pakartotinį patikrinimą eikvojamas laikas, galimi mokesčių mokėtojų veiklos trukdžiai. Sprendime nurodymas atlikti pakartotinį mokesstinį patikrinimą yra visiškai nemotyvuotas, jame nenurodyta, kokios papildomos informacijos galėtų surinkti vietos mokesčių administratorius.

Iš Sprendimo matyti, kad Muitinės departamentas pavedė įvertinti nagrinėjant skundą naujai gautus dokumentus. Pasak skundo, vien tai, kad vietos mokesčių administratorius, priimdamas skundžiamą ataskaitą, nebuvo gavęs duomenų iš Vokietijos Federacijos muitinės tarnybos, nepagrindžia būtinybės atlikti pakartotinį patikrinimą, nes vietos mokesčių administratorius dar iki ataskaitos priėmimo turėjo visas galimybes surinkti ataskaitos priėmimui reikiamą informaciją ir dokumentus.

Esant nurodytoms aplinkybėms skunde daroma išvada, kad skundžiamas sprendimas dalyje dėl pavedimo vietos mokesčių administratoriui atlikti pakartotinį patikrinimą bei priimti naują sprendimą yra neteisėtas bei nepagrįstas, todėl turėtų būti pakeistas.

Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta ir vadovaujantis MAĮ 155 straipsnio 4 dalies 4 punktu, skunde prašoma pakeisti Muitinės departamento Sprendimą ir Pareiškėjo skundą dėl supaprastinto patikrinimo ataskaitos panaikinimo tenkinti pilna apimtimi.

Muitinės departamentas skundžiamu sprendimu panaikino Kauno TM 2022-11-25 supaprastinto patikrinimo ataskaitą Nr. 2KM190843S ir pavedė Kauno TM atlikti pakartotinį patikrinimą bei priimti naują sprendimą.

Sprendime nurodoma, jog Kauno TM, atlikusi mokesstinį patikrinimą, surašė 2022-11-25 supaprastinto patikrinimo ataskaitą Nr. 2KM190843S, kuria nusprendė nepripažinti Kipro įmonės „M. R.“ (toliau – Deklarantas) importuotų naudotų automobilių, deklaruotų išleidimo į laisvą apyvartą muitinės procedūrai bei įformintų EID Nr. 19LTKC0100IM00DB43 (2019-01-23), Nr. 19LTKC0100IM048BE5 (2019-04-12), Nr. 19LTKC0100IM1085A5 (2019-11-27), Nr. 20LTKC0100IM013541 (2020-01-28), Nr. 20LTKC0100IM0137C3 (2020-01-28), deklaruotų muitinių verčių, nustatytų pagal Deklaranto muitinio įforminimo metu pateiktas turto vertinimo ataskaitas. Vietos mokesčių administratorius konstatavo, jog deklaruotoji muitinė vertė paneigta remiantis naujai gauta informacija – Vokietijos Federacijos muitinės tarnybos bei Jungtinių Amerikos Valstijų (toliau – JAV) atstovo Hagoje pateiktais duomenimis apie transporto priemonių eksporto iš JAV vertes. Tokiu būdu šių automobilių muitinė vertė buvo nustatyta vadovaujantis 2013-10-09 Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 952/2013, kuriuo nustatomas Sąjungos muitinės kodeksas (toliau – Sąjungos muitinės kodeksas) 74 straipsnio 3 dalimi, remiantis muitinės turimais duomenimis, t. y. verte, kuri buvo nurodyta pirmiau minėtų užsienio valstybių institucijų. Šio mokesstinio patikrinimo metu taip pat buvo nustatyta, jog importuotų automobilių

faktiniu gavėju buvo Pareiškėjas, todėl jis pripažintinas skolininku muitinei vadovaujantis Sąjungos muitinės kodekso 77 straipsnio 3 dalimi, kaip asmuo, kuris žinojo arba, yra pagrindo manyti, kad turėjo žinoti, jog muitinės deklaracijose pateikta informacija yra klaidinga.

Kauno TM 2022-11-25 supaprastinto patikrinimo ataskaita Nr. 2KM190843S solidariais skolininkais muitinei buvo pripažinti Pareiškėjas bei Deklarantas, kuriems buvo apskaičiuota papildoma mokestinė nepriemoka – 2 095 Eur muitas, 7 365 Eur pridėtinės vertės mokestis (toliau – PVM), taip pat, vadovaujantis MAĮ 96 straipsnio 1 dalies 2 punktu ir 97 straipsnio 2 dalimi, solidariems skolininkams apskaičiuoti 122 Eur maito bei 2 558 Eur PVM delspinigiai, skirta 10 proc. dydžio bauda – 946 Eur.

Muitinės departamentas, atsižvelgęs į tai, jog Muitinės kriminalinės tarnybos Klaipėdos skyrius 2023-02-02 pateikė užklausą Vokietijos Federacijos muitinės tarnybai dėl papildomos informacijos, susijusios su galimai apgaulingu ginčo automobilių muitinės vertės deklaravimu, gavimo, vadovaudamasis MAĮ 156 straipsnio 1 dalimi, Pareiškėjo skundo nagrinėjimą 2023-02-27 sprendimu Nr. 1AE-102 sustabdė iki bus gautas atsakymas iš Vokietijos Federacijos muitinės tarnybos.

Muitinės departamente 2023-03-01 gautas Muitinės kriminalinės tarnybos Klaipėdos skyriaus 2023-02-23 raštas Nr. 3RE-497, kuriame pateikta papildoma informacija, susijusi su ginčo automobilių gabenimu iš JAV į Klaipėdos uostą. Todėl skundžiamu sprendimu skundo nagrinėjimas atnaujinamas.

Sprendime nurodoma, jog Sąjungos muitinės kodekso 5 straipsnio 15 punkte reglamentuojama, jog deklarantas – tai asmuo, pateikiantis muitinės deklaraciją, laikinojo saugojimo deklaraciją, įvežimo bendrąją deklaraciją, išvežimo bendrąją deklaraciją, reeksporto deklaraciją arba pranešimą apie reeksportą savo vardu, arba asmuo, kurio vardu tokia deklaracija arba pranešimas yra pateikiamas. Vadovaujantis 2015-07-28 Komisijos deleguotojo reglamento (ES) 2015/2446, kuriuo Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 952/2013 papildomas išsamiomis taisyklėmis, kuriomis patikslinamos kai kurios Sąjungos muitinės kodekso nuostatos, II antraštinės dalies 3 skyriumi, deklaranto arba jo atstovo pasirašytos deklaracijos pateikimas muitinės įstaigai reiškia, kad tas asmuo konkrečias prekes deklaruoja pageidaujamai taikyti procedūrai ir kad, nepažeidžiant galimo sankcijų taikymo, jis, vadovaujantis valstybėse narėse galiojančiomis nuostatomis, yra laikomas atsakingu už: deklaracijoje pateiktos informacijos teisingumą; kartu su deklaracija pateiktų dokumentų tikrumą; visų pareigų, susijusių su deklaracijoje nurodytos muitinės procedūros taikymo konkrečioms prekėms pradžia, įvykdymą.

Iš muitinės deklaracijų, kuriomis buvo deklaruoti ginčo automobiliai, 8-ajame langelyje įrašytų duomenų, pasak Sprendimo, matyti, kad minėtos deklaracijos buvo teikiamos ne Pareiškėjo, o Deklaranto vardu, todėl už deklaracijoje nurodytos informacijos bei pridėdamuose dokumentuose pateiktos informacijos teisingumą bei dokumentų tikrumą buvo atsakingas būtent Deklarantas, t. y. Kipro įmonė „M. R.“. Taigi, Pareiškėjas neteisingai skundžiamojoje ataskaitoje buvo įvardintas deklarantu.

Sąjungos muitinės kodekso 77 straipsnio 3 dalis reglamentuoja, jog skolininku laikomas deklarantas. Netiesioginio atstovavimo atveju asmuo, kurio interesais pateikiama muitinės deklaracija, taip pat laikomas skolininku. Jeigu muitinės deklaracija, pateikta deklaruojant prekes vienai iš 1 dalyje nurodytų procedūrų įforminti, surašyta remiantis informacija, dėl kurios nebūtų surinkta visa importo maito suma arba jos dalis, asmuo, kuris pateikė deklaracijai surašyti reikalingą informaciją ir kuris žinojo arba, yra pagrindo manyti, kad turėjo žinoti, jog tokia informacija yra klaidinga, taip pat laikomas skolininku.

Muitinės departamento tvirtinimu, atsižvelgus į minėtas Sąjungos muitinės kodekso nuostatas, be deklaraciją pateikusio asmens, t. y. deklaranto, kurio atsakomybė yra preziumuojama, skolininkais gali būti pripažįstami ir kiti asmenys, žinoję arba turėję žinoti apie muitinei teikiamos informacijos klaidingumą. Kaip jau buvo minėta, gavus kompetentingos JAV institucijos informaciją apie ginčo automobilių eksporto vertes, kurių patikimumu nėra jokio pagrindo abejoti, akivaizdu, jog ginčo muitinės deklaracijose nurodyta muitinė vertė neatitinka tikrovės.

Įvertinęs mokestinio patikrinimo metu surinktą informaciją, Muitinės departamentas Sprendime konstatuoja, jog vietos mokesčių administratorius skundžiamojoje ataskaitoje nepagrindė,

kodėl pripažino Pareiškėją teikusiu muitinei klaidingą ar melagingą informaciją apie ginčo automobilių muitinę vertę, taip pat neargumentavo, kodėl yra pagrindo manyti, kad Pareiškėjas žinojo ar galimai turėjo žinoti apie muitinei teikiamos informacijos neteisingumą. Tokio teiginio nepaneigia ir tai, kad Pareiškėjas, kaip nustatė vietos mokesčių administratorius, buvo faktinis ginčo automobilių gavėjas bei teikė užsakymus atlikti minėtų automobilių turto vertinimą.

Atsižvelgęs į tai, kad Vokietijos Federacijos muitinės tarnybos pateikti dokumentai bei surinkta informacija, kurią Muitinės departamentui pateikė Muitinės kriminalinės tarnybos Klaipėdos skyrius 2023-02-23 raštu Nr. 3RE-497, vietos mokesčių administratoriui skundžiamos ataskaitos surašymo metu žinoma nebuvo, Muitinės departamentas Sprendime pavedė Kauno TM atlikti pakartotinį patikrinimą bei įvertinti minėtą informaciją, taip pat, esant būtinybei, surinkti naujus duomenis bei gauti kitą reikalingą informaciją.

Komisija k o n s t a t u o j a :

Pareiškėjo skundas atmestinas, Muitinės departamento Sprendimas tvirtintinas.

Ginčas šioje byloje yra kilęs dėl Muitinės departamento Sprendimo, kuriuo buvo panaikinta Kauno TM supaprastinto patikrinimo ataskaita ir pavesta Kauno TM atlikti pakartotinį patikrinimą bei priimti naują sprendimą, pagrįstumo ir teisėtumo.

Byloje nustatyta, kad Kauno TM po muitinio įforminimo gavusi papildomos informacijos dėl transporto priemonių eksporto iš JAV, atliko automobilių muitinių verčių teisingumo tikrinimą, kurio metu nustatė, kad Kipro įmonės „M. R.“ importuotų naudotų apgadintų automobilių, deklaruotų išleidimo į laisvą apyvartą muitinės procedūrai bei įformintų EID Nr. 19LTKC0100IM00DB43 (2019-01-23), Nr. 19LTKC0100IM048BE5 (2019-04-12), Nr. 19LTKC0100IM1085A5 (2019-11-27), Nr. 20LTKC0100IM013541 (2020-01-28), Nr. 20LTKC0100IM0137C3 (2020-01-28), deklaruotos muitinės vertės, nustatytos pagal Deklaranto muitinio įforminimo metu pateiktas turto vertinimo ataskaitas, paneigtos remiantis Vokietijos Federacijos muitinės tarnybos bei JAV atstovo Hagoje pateiktais duomenimis apie transporto priemonių eksporto iš JAV vertes. Todėl šių automobilių muitinė vertė patikrinimo metu buvo nustatyta vadovaujantis Sąjungos muitinės kodekso 74 straipsnio 3 dalimi, remiantis muitinės turimais duomenimis. Be to, atsižvelgus į tai, kad patikrinimo metu buvo nustatyta, jog importuotų automobilių galutiniu gavėju buvo Pareiškėjas, jis buvo pripažintas skolininku muitinei vadovaujantis Sąjungos muitinės kodekso 77 straipsnio 3 dalimi.

Muitinės departamentas, išnagrinėjęs Pareiškėjo 2022-12-19 skundą dėl Kauno TM supaprastintos patikrinimo ataskaitos, skundžiamu sprendimu, atsižvelgęs į byloje esančią informaciją, jog ginčo muitinės deklaracijose nurodyta automobilių muitinė vertė neatitinka tikrovės, o Pareiškėjas yra galutinis transporto priemonių gavėjas, tačiau vietos mokesčių administratorius ataskaitoje nepagrindė, kodėl pripažino Pareiškėją teikusiu muitinei klaidingą ar melagingą informaciją apie ginčo automobilių muitinę vertę, taip pat neargumentavo, kodėl yra pagrindo manyti, kad Pareiškėjas žinojo arba galimai turėjo žinoti apie muitinei teikiamos informacijos neteisingumą, panaikino Kauno TM supaprastinto patikrinimo ataskaitą ir pavedė jai atlikti pakartotinį patikrinimą bei priimti naują sprendimą. Be kita ko, Muitinės departamentas pavedė Kauno TM įvertinti ir skundo nagrinėjimo metu Muitinės departamente iš Muitinės kriminalinės tarnybos gautą informaciją, kuri patikrinimo ataskaitos surašymo metu nebuvo žinoma, bei, esant būtinybei, surinkti naujus duomenis bei gauti kitą reikalingą informaciją.

Pareiškėjas skunde Komisijai tvirtina sutinkantis su Sprendimo dalimi, kuria skundžiama supaprastinto patikrinimo ataskaita buvo panaikinta, tačiau nesutinkantis su ta dalimi, kuria nuspręsta pavesti vietos mokesčių administratoriui atlikti pakartotinį patikrinimą bei priimti naują sprendimą, nes šia Sprendimo dalimi pažeidžiamas administracinių ginčų nagrinėjimo operatyvumo principas. Muitinės departamentas nustatė, kad apskūstoje supaprastinto patikrinimo ataskaitoje vietos mokesčių administratorius nepateikė pagrįstų argumentų, neginčijamų ir pakankamų įrodymų, kurių pagrindu būtų galima pripažinti Pareiškėją solidariu skolininku dėl ginčo EID. Padaręs sekančias išvadas Muitinės departamentas, vadovaudamasis MAĮ 154 straipsnio 4 dalies 2 punktu, turėjo vietos mokesčių administratoriaus priimtą skundžiamą

supaprastinto patikrinimo ataskaitą tik panaikinti, tačiau neturėjo pagrindo pavesti vietos mokesčių administratoriui atlikti pakartotinį patikrinimą ir priimti naują sprendimą. Pasak skundo, centrinis mokesčių administratorius gali nurodyti iš naujo atlikti patikrinimą, jeigu nagrinėdamas mokestinį ginčą nustato vieną iš šių atvejų: kad mokesčių mokėtojo apskųstame sprendime vietos mokesčių administratorius nesurinko pakankamai įrodymų, patvirtinančių patikrinimo metu konstatuotus mokesčių įstatymų pažeidimus arba kai mokesčių mokėtojas pateikia papildomų dokumentų, kurių vietos mokesčių administratoriui nebuvo pateikęs ir pastarasis jų nebuvo vertinęs. Nagrinėjamu atveju Muitinės departamentas nenustatė nei vieno atvejo, kuriam esant būtų galima duoti nurodymą atlikti pakartotinį tyrimą.

MAĮ 154 straipsnio 4 dalyje numatyta, jog centrinis mokesčių administratorius, išnagrinėjęs mokesčių mokėtojo skundą, pagal savo kompetenciją priima vieną iš šių sprendimų: 1) patvirtina vietos mokesčių administratoriaus sprendimą; 2) panaikina vietos mokesčių administratoriaus sprendimą; 3) iš dalies patvirtina arba iš dalies panaikina vietos mokesčių administratoriaus sprendimą; 4) pakeičia vietos mokesčių administratoriaus sprendimą; 5) panaikina vietos mokesčių administratoriaus sprendimą ir paveda vietos mokesčių administratoriui atlikti pakartotinį patikrinimą bei priimti naują sprendimą; 6) panaikina vietos mokesčių administratoriaus sprendimą ir paveda priimti naują sprendimą. Pagal MAĮ nuostatas centriniam mokesčių administratoriui yra palikta diskrecijos teisė, įvertinus faktines mokestinio ginčo bylos aplinkybes, nuspręsti, kokią sprendimą, numatytą MAĮ 154 straipsnio 4 dalyje, priimti.

Administracinių teismų praktikoje, aiškinant centrinio mokesčių administratoriaus teisę panaikinti vietos mokesčių administratoriaus sprendimą ir pavesti teritoriniam padaliniiui priimti naują sprendimą, yra konstatuota, kad šio centriniam mokesčių administratoriui leisto elgesio modelio paskirtis – pašalinti aplinkybes, kurios trukdo priimti teisėtą bei pagrįstą sprendimą dėl kilusio mokestinio ginčo. Paprastai pagrindas priimti tokį sprendimą atsiranda, kai vietos mokesčių administratorius nevisapusiškai ir neobjektyviai yra ištyręs bei nustatęs visas reikšmingas faktines aplinkybes ir / arba kai yra padaryta esminių procesinių teisės normų pažeidimų, kurių negalima pašalinti kitu būdu, kaip tik pakartojus iš naujo atitinkamas administracines procedūras (žr., pvz., LVAT 2010-10-18 nutartį adm. byloje Nr. A-438-1146/2010, 2019-08-07 sprendimą adm. byloje Nr. eA-2144-575/2019). Sprendimas pavesti vietos mokesčių administratoriui atlikti pakartotinį patikrinimą ir priimti naują sprendimą gali būti priimtas ne tik tais atvejais, kai būtina surinkti papildomų duomenų, bet ir tais atvejais, kai būtina pašalinti mokesčių apskaičiavimą, mokėjimą ir mokesčių administravimą reguliuojančių teisės normų pažeidimus, kuomet tokių teisės normų pažeidimų pašalinimas negalimas be pavidimo atlikti pakartotinį patikrinimą (žr., pvz., LVAT 2013-01-02 nutartį adm. byloje Nr. A-442-2805/2012). Taip pat pastebėtina, kad, vadovaujantis LVAT praktika, centrinis mokesčių administratorius paveda vietos mokesčių administratoriui atlikti pakartotinį patikrinimą tik tokiu atveju, kai centrinis mokesčių administratorius pats negali atlikti būtinų veiksmų, siekiant pagrįsto ir objektyvaus sprendimo priėmimo (žr., pvz., LVAT 2008-01-31 nutartį adm. byloje Nr. A-556-158/2008, 2009-05-18 nutartį adm. byloje Nr. A-438-596/2009, 2015-09-29 nutartį adm. byloje Nr. A-3051-438/2015, 2022-01-12 nutartį adm. byloje Nr. eA-84-575/2022). Aptartos nuostatos suponuoja išvadą, kad pakartotinio patikrinimo tikslas yra tirti naujus įrodymus ir aplinkybes, nustačius, jog atliktas pirminis mokestinis patikrinimas yra ydingas, bei siekiant priimti teisėtą bei objektyviais duomenimis pagrįstą sprendimą, lemiantį mokesčių mokėtojo mokestinių prievolių nustatymą. Nagrinėjant ginčą dėl sprendimo, kuriuo pavesta atlikti pakartotinį patikrinimą ir priimti naują sprendimą, pagrįstumo, būtina įvertinti, ar centrinio mokesčių administratoriaus nustatytos aplinkybės sudaro pagrindą pavesti atlikti administracines procedūras pakartotinai.

Pagal ginčo teisinius santykius reglamentuojančio Sąjungos muitinės kodekso 77 straipsnio nuostatas importo skola muitinei atsiranda, kai importo muitu apmokestinamoms ne Sąjungos prekėms įforminama viena iš šių muitinės procedūrų: išleidimas į laisvą apyvartą, įskaitant atvejus, kai taikomos nuostatos, susijusios su galutiniu vartojimu (1 dalies a punktas); laikinasis įvežimas iš dalies neapmokestinant importo muitu (1 dalies b punktas). Skola muitinei atsiranda muitinės deklaracijos priėmimo metu (2 dalis), o skolininku laikomas deklarantas. Netiesioginio atstovavimo atveju asmuo, kurio interesais pateikiama muitinės deklaracija, taip pat

laikomas skolininku. Jeigu muitinės deklaracija, pateikta deklaruojant prekes vienai iš 1 dalyje nurodytų procedūrų įforminti, surašyta remiantis informacija, dėl kurios nebūtų surinkta visa importo maito suma arba jos dalis, asmuo, kuris pateikė deklaracijai surašyti reikalingą informaciją ir kuris žinojo arba, yra pagrindo manyti, kad turėjo žinoti, jog tokia informacija yra klaidinga, taip pat laikomas skolininku (77 straipsnio 3 dalis).

Iš išdėstyto teisinio reglamentavimo matyti, jog prekių importo atveju, kai importo maitu apmokestinamos į laisvą apyvartą išleidžiamos ne Sąjungos prekės, skolininku yra laikomas ne tik deklarantas, bet ir asmuo, kuris pateikė deklaracijai surašyti reikalingą informaciją ir kuris žinojo arba, yra pagrindo manyti, kad turėjo žinoti, jog tokia informacija yra klaidinga. Pagal Sąjungos muitinės kodekso 84 straipsnį, jeigu importo ar eksporto sumą, atitinkančią vieną skolą muitinei, privalo sumokėti keli asmenys, jie solidariai atsako už tos skolos sumokėjimą. Įvertinus ginče aptariamą situaciją aukščiau pacituoto teisinio reglamentavimo kontekste, darytina išvada, jog nors Kauno TM pripažino skolininku muitinei Deklarantą, tačiau, kaip jau minėta, skolininku muitinei gali būti laikomas ir asmuo, kuris pateikė deklaracijai surašyti reikalingą informaciją ir kuris žinojo arba, yra pagrindo manyti, kad turėjo žinoti, jog tokia informacija yra klaidinga. Byloje nustatyta, kad ginčo muitinės deklaracijose nurodyta importuotų automobilių muitinė vertė neatitinka tikrovės, o Pareiškėjas buvo galutinis ginčo automobilių gavėjas. Atsižvelgiant į tai, papildomai neištyrus aplinkybių, ar Pareiškėjas teikė muitinei klaidingą ar melagingą informaciją apie ginčo automobilių muitinę vertę, taip pat nenustačius aplinkybių, ar jis žinojo arba, yra pagrindo manyti, turėjo žinoti, jog muitinei teikiama informacija yra klaidinga, taigi, papildomai neišsiaiškinus aplinkybių, ar nėra teisinio pagrindo pripažinti Pareiškėją skolininku muitinei Sąjungos muitinės kodekso 77 straipsnio 3 dalies aspektu, nėra pagrindo konstatuoti, kad teritorinės muitinės atliktas mokestinis patikrinimas buvo išsamus ir visapusiškas. Įvardintos mokesstinio patikrinimo spragos bei reikalingumas jas užpildyti, Komisijos vertinimu, buvo pakankamas faktinis pagrindas Muitinės departamentui ne tik panaikinti teritorinės muitinės supaprastinto patikrinimo ataskaitą, kaip kad savo skunde reikalauja Pareiškėjas, bet ir pavesti teritorinei muitinei atlikti pakartotinį tyrimą. Be to, kaip teisingai pastebėjo Muitinės departamento atstovai skundo nagrinėjimo Komisijos posėdyje metu, teritorinės muitinės supaprastinto patikrinimo ataskaita yra priimta ne tik Pareiškėjo, bet ir kito solidaraus skolininko atžvilgiu, todėl Pareiškėjo reikalavimas panaikinti teritorinės muitinės sprendimą pilna apimti ir šiuo aspektu yra nepagrįstas.

Kaip jau minėta, Muitinės departamentas skundžiamame sprendime pavedė teritorinei muitinei įvertinti ir iš Muitinės kriminalinės tarnybos, kuri, Muitinės departamento atstovų teigimu, iki šiol atlieka tyrimą dėl galimai apgaulingai deklaruotų naudotų transporto priemonių muitinės vertės, Pareiškėjo skundo nagrinėjimo Muitinės departamente metu gautą informaciją, taip pat, esant būtinybei, surinkti naujus duomenis bei gauti kitą Pareiškėjo apmokestinimui reikšmingą informaciją, kas, Komisijos vertinimu, taip pat suponuoja pakartotinio mokesstinio patikrinimo ginčo atveju būtinybę.

Apibendrinant išdėstytas nuostatas, darytina išvada, kad Muitinės departamentas skundžiamame sprendime pagrįstai konstatavo, jog siekiant nagrinėjamame ginče teisingai išspręsti Pareiškėjo pripažinimo skolininku muitinei klausimą, yra pagrindas pavesti Kauno TM atlikti pakartotinį patikrinimą ir priimti naują sprendimą. Atkreiptinas dėmesys ir į tai, kad pakartotinio patikrinimo metu Pareiškėjui nebus paneigta teisė teikti papildomus įrodymus dėl pakartotinio patikrinimo metu kylančių klausimų, o mokesčių administratoriaus sprendimas nebūtinai gali būti nepalankus mokesčių mokėtojui.

Pasisakant dėl Pareiškėjo skunde akcentuojamų administracinių ginčų nagrinėjimo operatyvumo, objektyvumo principų, protingumo ir teisingumo reikalavimų mokesčių administratoriaus veikloje laikymosi pažeidimų, pažymėtina, jog, kaip jau ne kartą yra akcentuota mokesčių ginčų bylose, mokesčių mokėtojas turi konstitucinę pareigą sąžiningai mokėti mokesčius, mokesčių surinkimas yra susijęs su viešojo intereso apsauga, nes taip yra gaunama lėšų visos visuomenės poreikiams tenkinti. Pareiga mokėti mokesčius yra objektyviai egzistuojanti, apmokestinimo pagrindu yra tam tikros objektyviai egzistuojančios aplinkybės, susijusios su konkrečiu mokėtojo veikla (kurią įstatymų leidėjas pripažįsta apmokestinama), ar tam tikrų veiksmų, susijusių su apmokestinimo objekto atsiradimu, atlikimas. Todėl mokėtojas negali būti

atleistas nuo pareigos mokėti mokesčius vien dėl to, kad mokestinio ginčo nagrinėjimo metu atsiranda būtinybė atlikti pakartotinius (papildomus) mokesčių administratoriaus veiksmus, pakartoti administracines procedūras ir pan. Mokesčių administratoriaus veiklos pagrindinė funkcija yra užtikrinti teisingą mokesčių apskaičiavimą, deklaravimą ir sumokėjimą, kuriai įgyvendinti mokesčių administratorius turi imtis visų jam teisės aktų suteiktų priemonių.

Apibendrinant tai, kas išdėstyta bei atsižvelgiant į skundžiamo sprendimo motyvus, darytina išvada, kad ginčo byloje yra faktinis ir teisinis pagrindas atlikti pakartotinį patikrinimą, nes būtina iš naujo nustatyti ir įvertinti Sprendime nurodytas su Pareiškėjo pripažinimu skolininku muitinei susijusias aplinkybes. Pareiškėjo skunde išdėstyti argumentai vertintini kaip nepaneigiantys centrinio mokesčių administratoriaus nustatytos būtinybės, nesant galimybės priimti teisėtą ir objektyviais duomenimis pagrįstą sprendimą, atlikti pakartotinį patikrinimą. Komisija, atsižvelgdama į tai, kas išdėstyta, konstatuoja, jog skundžiamas sprendimas, kuriuo nuspręsta pavesti Kauno TM atlikti pakartotinį patikrinimą bei priimti naują sprendimą, yra teisėtas ir pagrįstas, todėl tvirtintinas.

Mokestinių ginčų komisija prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės, vadovaudamasi Mokesčių administravimo įstatymo 155 straipsnio 4 dalies 1 punktu, n u s p r e n d ž i a :

Patvirtinti Muitinės departamento prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos 2023-04-04 sprendimą Nr. 1AE-180.

Pagal Mokesčių administravimo įstatymo 159 straipsnio 1, 3 ir 4 dalis mokesčių mokėtojas, nesutinkantis su Mokestinių ginčų komisijos prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės sprendimu dėl mokestinio ginčo, turi teisę šį sprendimą apskusti Vilniaus apygardos administraciniam teismui (Žygimantų g. 2, LT-01102 Vilnius). Pagal Mokesčių administravimo įstatymo 159 straipsnio 2 dalį apskusti Mokestinių ginčų komisijos prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės sprendimą taip pat turi teisę centrinis mokesčių administratorius, tačiau tik tuo atveju, kai centrinis mokesčių administratorius ir Mokestinių ginčų komisija prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės, spręsdami mokestinį ginčą (arba mokestinio ginčo metu), skirtingai interpretavo įstatymų ar kito teisės akto nuostatas. Skundas Vilniaus apygardos administraciniam teismui turi būti paduodamas ne vėliau kaip per 20 dienų po Mokestinių ginčų komisijos prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės sprendimo įteikimo dienos.

Komisijos narė, pavaduojanti Komisijos pirmininką

Rasa Stravinskaitė

Komisijos narė

Jurgita Narkevičiūtė

Komisijos narys

Andrius Venius